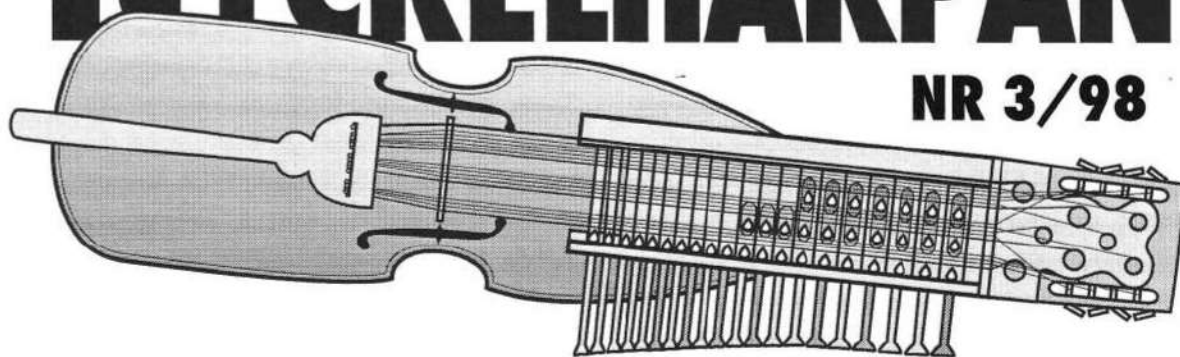

NYCKELHARPAN

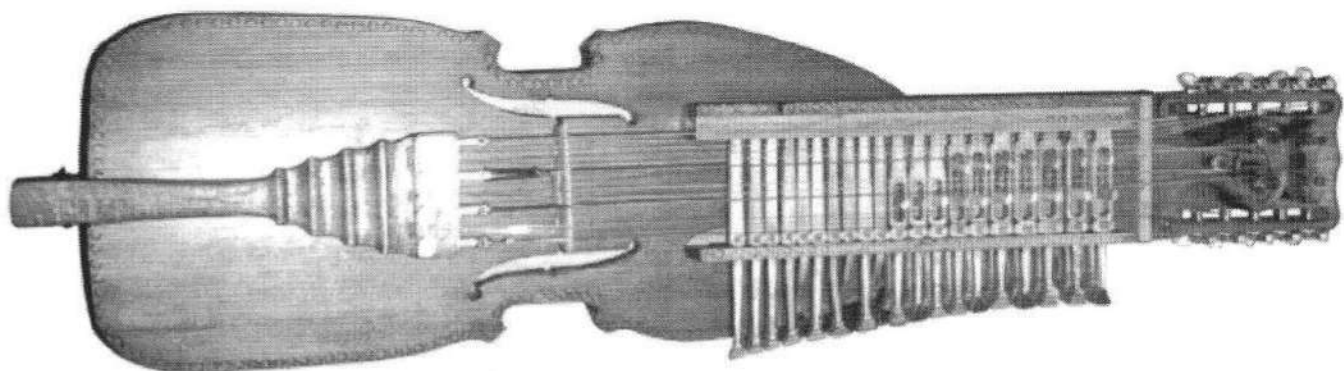
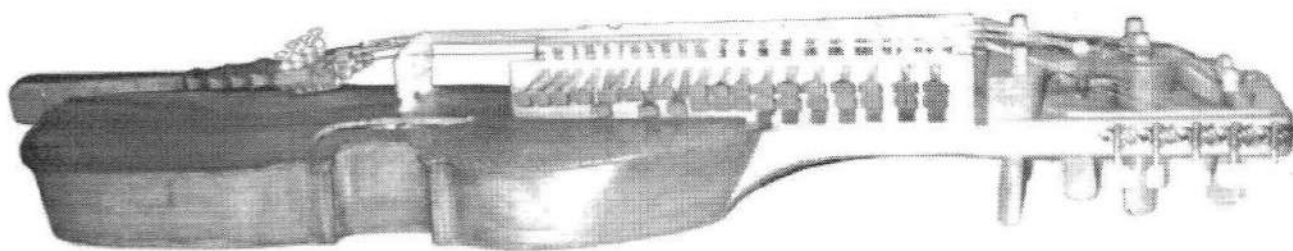
NR 3/98

FÖRENINGEN NYCKELHARPANS MEDLEMSTIDNING

CEYLON WALLINS HARPA STULEN!

För mer info, se sid 3

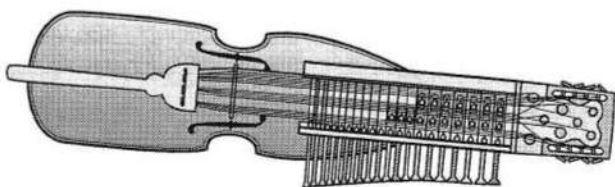

UNGDOMSMÄSTERSKAP • LYSSNAT PÅ

ERIKSAHLSTRÖMSINSTITUTET • UPPLÄNSKA RIKSSPELMÄN

THE AMERIKAN NYCKELHARPA ASSOCIATION

MEDLEMSMARIKEL 1998 • M M

NYCKELHARPAN NR 3/98

Årgång 12.

Medlemstidning för Föreningen Nyckelharpan.

Utkommer med 4 nr per år. ISSN 1401-2936

Adress: Föreningen Nyckelharpan, c/o Möllerman
Riddarstigen 17A, 183 30 Täby.

Tel. kvällar och helger 08-768 13 66, dagtid 08-402 07 84.

Ansvarig utgivare: Sture Möllerman.

Redaktion:

Sture & Marianne Möllerman, tel 08-768 13 66.

Anne-Marie Tärnström, tel 08-89 91 80.

Artiklar och bilder ur Nyckelharpan får ej kopieras för publicering utan medgivande från redaktionen.

Material till nästa nummer skall vara på redaktionen senast 10 november.

Medlemsskap i Föreningen Nyckelharpan kan väljas antingen fullt eller begränsat.

Fullt årligt medlemsskap erhålles mot inbetalning av 125 kr på föreningens postgirokonto nr 491 82 94-2.

Väljer du lägre medlemsavgift, 100 kr, erhåller du tidningen Nyckelharpan men avstår från all övrig information.

FÖRENINGEN NYCKELHARPANS STYRELSE

		Telefon
Ordförande	Sture Möllerman	08-768 13 66
Kassör	Paul Westman	08-649 22 09
Sekreterare	Anne-Marie Tärnström	08-89 91 80
Ledamot	Ingemar Aronsson	08-99 62 19
Ledamot	Bertil Wettersten	08-500 312 65
Suppleant	Christer Kvarne	08-641 25 12
Suppleant	Bertil Svensk	08-741 23 65

Föreningen Nyckelharpans org. nr 80 20 11-4289

Adressändring sändes till

Bertil Svensk, Örnens väg 44, 136 40 Haninge.

OMSLAGSBILDEN

En "systerharpa" till den stulna Ceylon Wallin harpan.

Samtliga nyckelharpsvänner uppmanas nu att hålla ögon och öron på skaft i jakten på den försvunna harpan.

Foto: Birgitta Wallin.

INNEHÅLL

i detta nummer

Ceylons harpa stulen	sid. 3
Ungdomsmästerskap i nyckelharpa	sid. 3
Lyssnat på	sid. 4-5
Eric Sahlströmsinstitutet	sid. 6
Filosofierande kring folkmusiken	sid. 7
The Amerikan Nyckelharpa Assosiation	sid. 8
Uppländske riksspelmän	sid. 9
Medlemsmatrikel	sid. 10-12

**Nästa manus-
stopp:
10:e november.**

Spelträffarna på Hartwickska Huset

Höstens samtliga träffar kommer att äga rum på onsdagar enligt följande datum:

**9 SEPTEMBER, 7 OKTOBER,
4 NOVEMBER OCH 2 DECEMBER.**

Plats och tid blir vid samtliga tillfällen Gästabudsalen i Hartwickska Huset, S:t Paulsgatan 39B, på Söder i Stockholm kl 19.00 - 22.00.

BIRGER GUSTAFSSON AB

är Föreningen Nyckelharpans sponsor i form av mycket generösa villkor vid tryckning av bl annat vår medlems-tidning. Vi tackar alla hos Birger Gustafsson AB som på detta sätt stöder vår verksamhet.

Den digitala världen och Internet i Nyckelharpanns tjänst.

Nummer 1 1996 av tidningen Nyckelharpan producerades helt med hjälp av Macintoshdator och jag hade ungefär vid samma tidpunkt hört talas om musiker som skaffat sig notprogram för persondatorer. Men vem kunde väl då ana att inbitna nyckelharpsentusiaster skulle komma att bli betjänta av den digitala tekniken i sitt musikutövande.

Idag har nog de flesta av oss skaffat elektroniska stämapparater. Det som tidigare av många sågs som ovärdigt en spelman och nästan som en brist på musikalitet. Nu är vi istället mycket tacksamma för detta hjälpmedel. Det råder inte längre någon tvekan vid stämningen av instrumenten. Mer tid kan ägnas åt själva spelandet när man träffas och ska musicera tillsammans.

I takt med att allt fler skaffar sig persondatorer och Internetabonnemang ökar också antalet hemsidor på nätet. Detta gäller även oss nyckelharp- och folkmusikutövare.

Vi har i detta nummer av Nyckelharpan angivit ett flertal e-post adresser och hemsidor där intressant information kan hämtas och lämnas. Ofta finns där länkar till andra för oss matnyttiga sidor på nätet.

Häromdagen hittade jag en intressant sak för alla som har svårt att hitta till Hartwickska Huset, där vi har våra månads-träffar: <http://www.citynavigator.se>

Där kan man skriva in sin egen adress samt adressen till Hartwickska Huset som är Sankt Paulsgatan 39, Södermalm, Stockholm och vips får man en färdbeskrivning med avståndsangivelser vid varje gatubyte samt total körsträcka och tidsangivelse. Det senare under förutsättning att man åker bil och det inte råder någon trafikstockning. Tyvärr måste adressen varifrån du ämnar resa ligga inom Stor-Stockholm. Men om du kommer långväga ifrån, kan du utgå ifrån en plats inom regionen som du redan känner till.

Sture Möllerman, ordf.

mollerman@taby.mail.telia.com

P.S.

Adressen till Föreningen Nyckelharpanns hemsida är <http://home2.swipnet.se/~w-21255>

D.S.

Ceylon Wallins harpa stulen!

Den 24:e augusti omkring klockan 16 stals en Ceylon Wallin harpa från Birgitta Wallins affär i Gamla Stan, Stockholm.

Signalement:

Byggd 1984 av Ceylon själv. Ljusbetsad. 17 strängar. Stäm-skrivar troligen kromade. Leklådans lock har text "Ceylon Wallin", inuti botten står "Ceylon Wallin 1984". Nyckelharpan var vid bortrövandet iklädd ett brickvävt grön/vitt band med långa drejade fransar.

Bilden på framsidan av denna tidning visar en av de fem nyckelharpor som Ceylon byggde och är mycket lik den stulna harpan. Ingen av Ceylons harpor har sålts, så ser ni någon måste den vara stulen.

Håll ögon och öron på skaff; alla tips – stora som små – som kan bidra till att harpan återställs till sin rätta ägare lämnas till Birgitta Wallin tel 08 - 10 25 00 eller till polisen.

Ungdomsmästerskap i nyckelharpa.

I juni 1999 hålls de första ungdomstävlingarna i nyckelharpspel. Platsen är förstås Österbystämman som 1999 firar 25-årsjubileum.

Arrangör är Österby Folkdanslag i samarbete med Eric Sahlströms VM-kommitté. Syftet med tävlingarna är:

- ✓ att ge ungdomar möjlighet att under spännande former uppträda inför publik
- ✓ att uppmuntra låtspel

De tävlande delas in i klasser efter ålder. Man spelar upp två valfria låtar ur den traditionella spelmansrepertoiren inför publik och jury. Vinnare utses i varje klass, i övrigt rangordnas inte deltagarna. Hedersdiplom kan dock komma att utdelas.

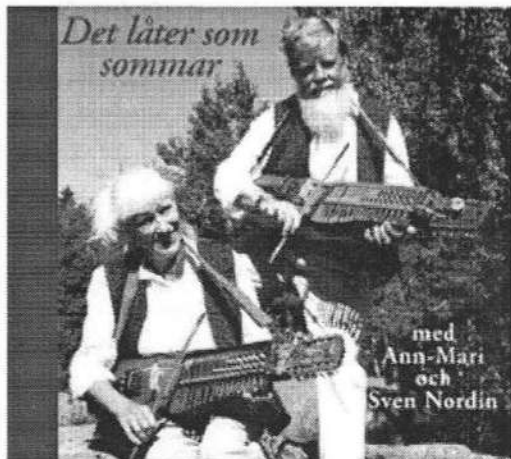
Deltagarna bereds tillfälle att samtala med juryn efter tävlingen. Juryn kommer att bestå av världsmästare i nyckelharpspel.

Upplysningar

Gunnar Ahlbäck tel 0295 - 430 78

Gunnar Fredelius e-post gunnar.f@earthling.net
tel 070 - 665 29 67

Lyssnat på

DET LÅTER SOM SOMMAR

med Ann-Mari och Sven Nordin – två spelmän som musicerat tillsammans i tjugio år. Sven blev riksspelman på kontrabas-harpa med dubbellek 1983 och är en av de spelmän som ömt vårdar den gamla Österbytraditionen.

Sven spelar även kromatisk nyckelharpa, durspel och munspel. Ann-Mari spelar på cittra, kromatisk harpa, trumma och piano. Lever man som detta par dessutom ihop, blir det naturligtvis en hel del spel hemma. Med mycket musikaliskt experimenterande.

På denna utgåva har man i flera av låtarna tagit inspelnings-tekniken till hjälp och mixat flera av instrumenten, vilket ger en omväxlande och lättlyssnad upplevelse. I två av låtarna medverkar Stefan Haglin på dragspel resp. gitarr. Av dom tjugofem låtarna är fem stycken komponerade av Sven, en av Stefan och övriga traditionella låtar med en klar övervikt åt norra Uppland.

Inspelningarna är i huvudsak gjorda av Sven hemma i Haninge, söder om Stockholm, mestadels under 1997.

Sture Möllerman

... OCH LIKSOM VINDEN FRI

Eva Tjärnebo & Viskompaniet.

Eva som sedan många år gläder oss med sina visor och folkmusikaliska dängor har ånyå presenterat en CD/kassett ihop med "sina" spelmän i Viskompaniet: Inge Henriksson, dragspel, durspel och sång; Kjell Landström, silverbasharpa och sång; Leif Åhlund, gitarr, nyckelharpa, cittra och sång. Dessutom denna gången med en stödgrupp bestående av musiker av minst lika hög klass: Mats Andersson, klarinett och bas; Pär Furå, mungiga, säckpipa, lira och renässans-trumma; Karin Hedlund, flöjter; Torbjörn Näsborn, fiol och sång.

Man behöver inte nödvändigtvis tillhöra vår sk folkmusikfår för att uppskatta den musik som Eva så kärleksfullt och varmt framtonar. Jag kan inte annat än brista ut i

sann glädje över att få del av så välarrangerad men ändå lekfull musik av Eva och medmusikanterna.

Ska jag nämna någon speciell, vilket alltid är svårt i ett sånt här sammanhang, blir det Torbjörn som med sitt fiolspel visar att det här med professionellt klassiskt spel går alldeles utmärkt att kombinera med den svenska folkmusiken.

I konvolutet till denna nya CDn finns – liksom i Evas tidigare – en komplett uppteckning av samtliga vistexter. Det är förnämligt.

Inspelningen är gjord av Mats Wester och bakom utgåvan står som ofta då det gäller folkmusik: Förlaget Allwin.

Sture Möllerman.

I sommar har man kunnat ladda CD-spelaren med två färska utgåvor som förmedlar släkten Bohlins låtar. Den namnkunnigaste av bohlinarna är August Bohlin som utvecklade nyckelharpan som instrument och även var en storspelman på sin tid, han var bland annat spelman på Skansen i många år. Olika bud ges på de båda fonogrammen om August Bohlins födelseår, 1877 eller 1879.

BOHLINS BARNBARN

är namnet på en grupp liksom på en CD från Förlaget Allwin. Man spelar här bohlinlåtar, de flesta tillsammans med Curt Tallroth, som för traditionen efter Bohlins vidare. Gruppen spelar annars främst till dans, och det hörs på inspelningen. Stor spelglädje förmedlas, även om tempot ofta är något långsamt, men det kanske beror på ovana vid inspelningssituationen – utan dansare. Curt Tallroths stäm-spel lyfter och ett välspelat ackompanjemang på cittra passar väl in i sammanhanget och gör musiken än mer dansant.

Förutom bakgrund till låtarna, tjugosju stycken, anges på omslaget i vilken tonart de spelas. Ett välkommet initiativ som alla gehörsspelare säkert är tacksamma över. Små förlag som Allwin är för övrigt en tillgång för folkmusiken då de ger mindre etablerade grupper och spelmän en chans att bidra med sitt inslag i den stora, nationella folkmusikvägen.

Anne-Marie Tärnström

Curt Tallroth och Olov Johansson på Österbybrukstämman 1997. Foto: Sture Möllerman.

ÖRSPRÅNG

är namnet på en CD där Curt Tallroth spelar tillsammans med sin adept Olov Johansson. De båda har spelat tillsammans i många år, här får vi mest höra nyckelharpa och fiol men även Curts klarinettspel och härliga sång i Tusenlappen. Samspelet de två storspelmännen emellan är av yppersta klass – säkert, infallrikt, spännande. Musiken är dansant och fantastiskt bra, helt enkelt. Även kompositionerna av tallrothskt märke är fina – Kristinas brudpolska är en favorit.

Bröderna Tallroth – de var fyra stycken som spelade – var och är förvaltare av det bohliniska spelet och repertoaren, vilket inte var så konstigt då de bodde på gångavstånd från Bohlins under uppväxten.

Med sina 37 låtar är Örsprång kanske inte en skiva man sträcklyssnar på, den är som en katalog över bohlinlåtar, över norduppländsk folkmusik om man så vill.

Utgåvan har ytterligare en förtjänst, nämligen Gunnar Ahlbäcks text på konvolutet. Redan på Väsen (den första CD:n) skrev han om spelmanssläkten Bohlin och har där även skissat en mycket intressant "musikalisk stamtavla" över uppländska spelmän. I texten till Örsprång handlar det framför allt om Tallroths och deras plats i det större, upp-

ländska sammanhanget. Det är kunnigt skrivet och roligt att läsa, särskilt gillar jag avsnittet om musikaliska mamma Ester. Läs det!

Anne-Marie Tärnström

Internetadresser:

Sven Nordin
www.algonet.se/~harpa

Förlaget Allwin – skivmärke Tongång
 (Bohlins barnbarn):
www.algonet.se/~jwinter/

Drone Music (Örsprång):
www.drone.se

Mer om August Bohlin:
www.bahnhof.se/~hilmerby/usfs.html

Se även upplandsdelen av Svenska låtar och Uppländske spelmän under 4 århundraden av Lars Erik Larsson.

Eric Sahlströminstitutet.

Sommarutställning och konserter i Tobo

Under sommaren har hållits konserter vid Eric Sahlströminstitutet, ESI, i Tobo och det blev äntligen anledning för Nyckelharpan att besöka institutet två torsdagkvällar i juli.

Institutet har så smått kommit igång med verksamhet under våren, kurser och konserter. Hösten 1998 kommer en 16-veckors nyckelharpskurs att genomföras med Väddö folkhögskola som huvudman, men som institutet organiserar. Till kursen har 16 deltagare antagits, alla under 25 år!

Husets stora sal används både för konserter och utställning, tyvärr har inte så många besökare hittat till sommarens nyckelharputställning. Våldigt synd, för den är sevärd och pedagogisk med många riktiga instrument, foton, texter. Man saknar bara tydligare spår av upphovsmännen bakom – vilka har fotograferat, skrivit och tecknat? Förmodligen eldsjälarna i Sahlström-fonden. I ett hörn finns (läs: fanns) ett skåp innehållande några verkligt fina föremål, nämligen Eric Sahlströms alla utmärkelser, utlånade över sommaren av hans familj.

Rolig är Jarl Holmströms lilla utställning om Byss-Calle, som skapades till Eric Sahlströms 60-årsdag 1972, men som legat nerpackad sedan dess. Den består av små tittskåpsliknande bilder som illustrerar några av de otaliga historier som finns kring Byss-Calle, hans liv och leverne.

När Gunnar Ahlbäck så introducerar kvällens spelmän, presenterar han dem som två unga fixstjärnor, vilket väl inte är helt fel när det gäller Olov Johansson och Mikael Marin. Som tonåringar spelade de två fiol, varandra ovetandes, tillsammans med varsin "lärare" – Olov med Curt Tallroth och Mikael med Ivar Tallroth. På en spelmansstämma stötte de så ihop, och upptäckte att de hade samma repertoar.

Genom spelet hörs det att de hållit ihop länge – det är samspelt och tätt, tätt. Dansant och rytmiskt så det förslår! Konserten inleds med Hem från timmerskogen av Hjort Anders och en rad låtar på två fioler, sedan några på fiol och nyckelharpa. Därefter blir det ett mycket omväxlande program – det byts instrument ideligen, Mikael Marin byter mellan fiol och viola, Olov Johansson mellan nyckelharpa, fiol, kontrabasharpa och lånad tenorharpa. Viola och tenorharpa, stämd som en cello, lät alldeles speciellt bland annat i Västanmadspolska som inleddes med unisont spel, vackert så tiden stod stilla ett ögonblick. Fiol och tenorharpa i en norsk rheinländer med svängigt komp som blivit något av en slagdänga bland yngre spelmän. Så gick man på och växlade instrument allt efter låtarna (och humör?). Inalles fick vi höra tjugofem låtar innan kvällen avslutades, med Spelmansglädje.

Spelglädje var det även en vecka senare vid ESI, då nyblivne riksspelmannen Robert Larsson konserterade tillsammans med sin pappa Bo Larsson samt Sture och Sven Andersson, även kända som Åkerbypojarna.

Bo Larsson är brorson till Viksta-Lasse och vi fick förstås höra mycket från den traditionen. Båda spelar fiol, det gör även Sture Andersson medan Sven trakterar gitarr och nyckelharpa. Även denna kväll bjöd på folkmusik när den är som bäst, en blandning solonummer och gruppspel. Bosse Larsson sjöng om Per Persson Menlös och spelade därtill Rångstasågen, i ett härligt, personligt framförande som var en av kvällens höjdpunkter.

En annan höjdpunkt var när bröderna Andersson spelade en oefterhärmlig version av en jazzig 30-talslåt ur Svend Asmussens repertoar, som möttes av publikens jubel.

För en noll-åtta ligger Tobo långt bort, men vid sådana här tillfällen är resan värd mödan, med råge. De båda konserterna som beskrivits här drog båda närmare femtio besökare, och det sades att vid konserten i mitten av juli med Curt Tallroth och Olov Johansson var publiksiffran runt åttio personer. Det är bara att hoppas att konsertverksamheten fortsätter lika framgångsrikt som den inletts – jag ser fram emot fler kvällar i Tobo.

Anne-Marie Tärnström

Internetadresser:

Eric Sahlströminstitutet har adress
Bruksgatan 3, 748 50 Tobo.
e-post: esitobo@algonet.se

Se Bosse och Robert Larsson
på Uplands spelmans-förbunds websida:
www.bahnhof.se/~hilmerby/usfs.html

Olov Johansson och Mikael Marin
på Väsens officiella hemsida:
www.drone.se/vasen.html

Filosoferande kring folkmusik i allmänhet och Po Tidholm i synnerhet.

För några månader sedan dök det upp ett citat i tidningen Folklore centrum, ett citat ur en Po Tidholm-artikel i Dagens Nyheter som retade många sommaren 1997: "Jag har normalt sett svårt för nyckelharpa men när Olov Johansson och Johan Hedin spelar låter det annorlunda. De befinner sig på frontlinjen med egna låtar och arrangemang som bara precis bottnar i traditionen. Faktum är att nyckelharpan antagligen inte skulle överleva som instrument om det inte vore för Johansson och Hedin" (DN 1997-05-12, B1).

Yttrandet ter sig så befängt att det knappt vore värt att bemöta, men jag har träffat flera som blivit heligt förbannade över att ett så befängt påstående ges utrymme på bästa plats i landets största dagstidning. Det är heller inte så lätt att ignorera, eftersom Po Tidholm, som Izzy Young påpekar i Folklore centrum, ingår i Kulturrådets fonogramgrupp som beslutar om bidrag till folkmusikutgåvor. Man får hoppas att Tidholm klarar att hålla isär sina personliga preferenser från sin roll som ledamot i gruppen. I ett så litet land, en så liten värld som folkmusiksverige, är det antagligen omöjligt att komma ifrån jävsituationer (andra ledamöter i fonogramgruppen är t ex Sven Ahlbäck och Owe Ronström).

Artikeln med det inledande citatet handlar om Hovrastämman i norra Hälsningland. Vad grundar han då sitt påstående på? Antagligen för lite kännedom om nyckelharptraditionen och nyckelharpan i dag. Kanske det hade varit ärligare att skriva något i stil med att "Jag har normalt sett svårt för nyckelharpa, men dessa spelmän gillar jag".

Synd vore, om man i spelmanskretsar nu avfärdar Tidholm och hans artiklar på grund av detta övertramp. Po Tidholm brinner verkligen för folkmusiken, det förstår man när man läser hans texter. Ofta kryddar han med något lite provokativt yttrande – men det är ju sådant som skapar diskussion och debatt! Och det är väl önskvärt – att svensk folkmusik diskuteras och debatteras?

Två år innan Po Tidholms möte med nyckelharpor i Hovra, fanns han på folkmusikfestivalen i Falun vilket resulterade i en helsidesartikel i DN (1995-07-15, B3). En av flera intressanta iakttagelser är: "Den svenska folkmusiken

är en musikform i utveckling, men i stället för att ta med sig hela rörelsen har spjutspetsen farit i väg och lämnat själva spjutet bakom sig. Om ni förstår vad jag menar." Med spjutspets menar han grupper som Garmarna, Hedningarna och Big Fish medan själva spjutet är "spelmansmusiken med sina entusiaster, nedtecknare och utövare". Han menar att det är ett alltför stort glapp mellan spjutet och spjutspetsen, men det framgår att Po Tidholms sympatier finns hos den traditionella musiken.

Nu är det väl intet nytt att spelmän drar vidare, utvecklar instrumentet och dess möjligheter på ett modernt sätt. Hugo Alfvén, Jan Johansson, Kebnekajse, Merit Hemmingsson – exemplen är många på musiker som använt folkmusik som inspirationskälla. Spjutspetsarna bryts ständigt av och en del lämnar knappt något spår efter sig, annat lever vidare av egen kraft, MEN själva spjutet, folkmusiken och den stora massan spelmän finns där, alltid. Olov Johansson har i flera intervjuer om sitt musicerande framhållit att det han värde- rar mest, är att komma hem och spela med sin läromästare Curt Tallroth.

Po Tidholm konstaterar vid Hovrastämman att publiken är en liten, speciell grupp människor och han tycker det är synd att man inte når fler. Människor med allmänt musikintresse skulle säkerligen uppskatta att lyssna till levande folkmusik, "sådana som har klippkort på Berwaldhallen skulle inte bli besvikna." Vid årets Falufestival spelade Stockholm Folk Big Band, där bland andra nyckelharpisten Johan Hedin ingår. Publiken i Kristinehallen var till stor del sådan som jag tror Tidholm menar, som vanligen inte syns på folkmusikkonserter. (Fast själv längtade jag under konserterna bara efter att få lyssna till folkmusikerna i bandet i stället för allt det nyskrivna som jag inte alls begrep att uppskatta.) I Berwaldhallen har förresten Peter Puma Hedlund framfört Sven-Erik Johanssons nyckelharpskoncert tillsammans med Radiosymfonikerna.

Nu är de nämnda nyckelharpisterna definitivt inte de enda som sökt nya vägar för sitt spel. Eric Sahlström och Gösta Sandström spelade regelbundet i radio och turnerade, i Sovjetunionen bland annat.

Åsa Jinder är välkänd bland många inte-särskilt-folkmusikintresserade svenskar, hennes skivor har haft ett eget fack i skivbutiker i många herrans år. Mats Wester och framgångarna med Nordman kan inte ha gått någon förbi.

I januari i år invigdes Sveriges första folkmusikinstitut, Eric Sahlström-institutet i Tobo, och på plats fanns Po Tidholm. Kanske speglar det talarnas ord, men i artikeln om invigningen berör han främst den stora ekonomiska njuget som folkmusiken i Sverige utsätts för. Annars finns i artikeln ett påstående som borde väcka om inte heta känslor, så åtminstone diskussion, även om det är väldigt försiktigt uttryckt. "Men folkmusiken hade lyckats med att ta sig in på Kungliga Musikaliska Akademien, och många hävdar att det är där den levit och utvecklats de senaste åren." (DN 1998-01-25, B1). Man blir nyfiken! Vilka är dessa "många"? Vad tycker Po Tidholm själv? Vad tycker folkmusikutövare och -tyckare i övrigt?

(forts.)

Jag tycker det är av stor vikt, men också något att vara stolt över, att det finns en institution för folkmusik på Musikhögskolan i Stockholm. Det betyder fler duktiga folkmusiker, för med sig nya konstellationer och experiment, "möten" om man ska använda ett modeord. För nyckelharpan som instrument betyder det förhoppningsvis på sikt ett fullständigt accepterande. Men man ska minnas att nyckelharpisterna inte är så fantastiskt duktiga på grund av att de går på Musikhögskolan, utan de är elever där tack vare att de är så duktiga.

Och närhelst de har lust kan de, som vi, gå ut i verkligheten och möta folkmusiken som överlever alla trender och strömmar.

Anne-Marie Tärnström

nordlinder.tarnstrom@mailbox.swipnet.se

The American Nyckelharpa Association

Föreningen Nyckelharpan styrelse kan ibland ha svårt att hitta lämplig tid och plats för att träffas, trots att alla nuvarande ledamöter bor i storstockholm. Vår amerikanska systerorganisation, The American Nyckelharpa Association, har hittills aldrig haft något styrelsemöte med alla samlade över huvud taget! Medlemmarna, runt etthundra till antalet, är spridda från kust till kust – en sträcka på ca 900 mil! Just detta med de stora avstånden var en av anledningarna till att ANA bildades 1995.

Leif Alpsjö har varit i USA många gånger och genom sina kontakter med Bart Brashers i Seattle kom han att vara med och starta föreningen. Trots att Bart var upptagen med sina doktorsstudier kunde föreningen bildas i samband med den första stämman i Seattle 1995, och på hösten samma år kom första numret av ANA:s tidning, Nyckel Notes. Några andra nyckelharpspelare, Sheila Morris, Bruce Sagan, Matt Fichtenbaum och Elizabeth Foster, var med och pushade på. Det är Nyckel Notes och Internet som håller ihop föreningen. När man haft en viktig diskussion i styrelsen, har det skett på Internet med e-post. Ett problem är att medlemmarna bor i fyra olika tidszoner, det blir svårt och dyrt med vanliga telefonsamtal.

Vilken funktion fyller då ANA? Varje år arrangerar man en nyckelharpstämman någonstans i USA. En gästspelman från Sverige inbjuds att delta, hålla konserter och "workshops". Årets stämman hölls i New York med Ditte Andersson som gäst, tidigare har varit förlagda till Minneapolis och Seattle.

Internetadresser:

Hovrast%oomman 1997:
www.ljusdal.se/hovra/spelstamma/resume97.htm

Falu Folkmusic Festival:
www.falunfolkfest.se/

Statens kulturråd:
www.kur.se

ANA är också med att arrangera Trio Patrekatts turné hösten 1998.

Att hitta låtar, lära ut och sprida låtar är en viktig uppgift. De flesta nyckelharpspelare i USA är ensamma, utspridda i landet, man vet t ex inte om en låt är vanlig eller ovanlig. I varje nummer av Nyckel Notes publiceras låtar, på så sätt skapas en gemensam repertoar. Man importerar även CD och kassetter för försäljning, det sköts av Gail Halverson, Kalifornien.

Den som berättat om ANA för mig är Sheila P. Morris, Denver, Colorado som i år varit på kurs i Ekebyholm för andra gången. De flesta amerikanska nyckelharpister försöker förstås åka till Sverige någon gång, för att gå på kurs i Österbybruk eller Ekebyholm och besöka andra folkmusikarrangemang runt om i landet. Många är även dansare, det finns många föreningar för skandinavisk folkdans "over there".

ANA har en mycket omfattande hemsida på Internet, med artiklar, bilder och information. Besök den gärna, och skriv – brev eller e-post.

<http://www.atmos.washington.edu/~brash/ana.html>
 The American Nyckelharpa Association
 PO Box 2291
 Chapel Hill NC 27515-2291
 USA

Styrelsen:

Bart Brashers: bart@hpcc.epa.gov
 Matt Fichtenbaum: mattf@ultranet.com
 Sheila P. Morris: spmorris@ecentral.com
 Gail Halverson: gail@rand.org
 Becky Weis: edweis@juno.com

Uppländska riksspelmän 1998

Riksspelmansstämman gick i år av stapeln i Delsbo, Hälsingland. Inga harpspelare erövrade silvermärket denna gång, däremot belönades tre nyckelharpister med bronsmärken. Elin Skoglund, för gott låtspel på nyckelharpa, Anna-Kristina Widell, för lyhört och dansant låtspel i Ceylon Wallins anda och Tommy Lindholm för redigt spel av upplandslåtar. Dessutom tilldelades Anna Andersson diplom för mycket lovande nyckelharpspel.

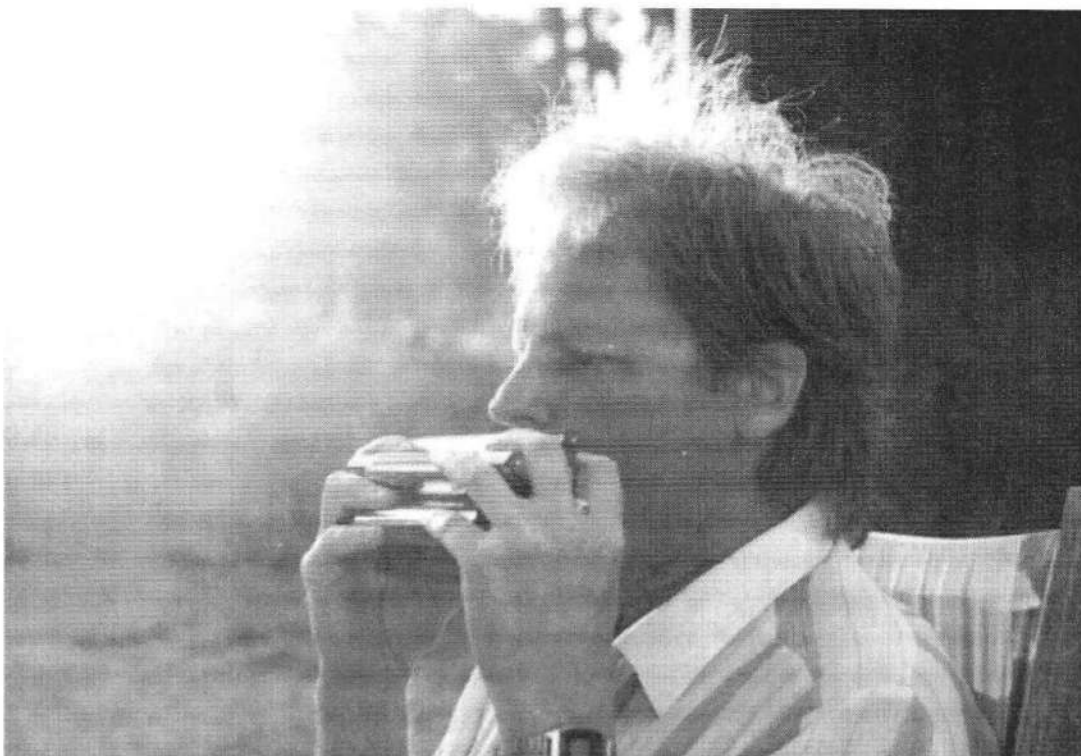
Detta betyder nu inte att Uppland blev utan silvermärke vid uppspelningarna. Ytterligare tre upplänningar kan kalla sig riksspelmän på sina instrument: Robert Larsson, Uppsala, för medryckande och genuint spel av låtar efter Viksta-Lasse, Erika Lindgren, Vendel, för traditionssmedvetet spel efter Viksta-Lasse och dessutom Gunnar Nordlinder, Vällingby, för dansant och stilmedvetet spel på munspel. Gunnar spelar framför allt upplandslåtar och har

bland annat inspirerats av munspelaren Sven Larsson, farfar till ovan nämnde Robert.

Robert Larsson rönt fler framgångar under sommaren, dels vann han kompositionstävlingen Sveriges spelmanslåt 1998, dels erhöll han årets Viksta-Lassestipendium!

Anne-Marie Tärnström

*Övre bilden
Erika Lindgren
och Robert Larsson.
Foto: Per-Ulf Allmo*

*Till vänster
Gunnar Norlinder.
Foto:
Anne-Marie Tärnström*